

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. FRANCISY LAJOS.

Társ szerkesztő:

Dr. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.

Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill.

Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Gazdasági jegyben.

Nyitra, aug. 10.

A gazdasági helyzetnek változatlan sanyarúsága a legnagyobb aggodalommal tölti el a közgazdasági élet tényezőit és mindazokat a köröket, melyek ezidő szerint még tehetetlenül állanak a szertelen drágasággal szemben.

Nehéz időkben ilyen súlyos válságra mindenkinek el kell készülnie. Azért nem is az a tulajdonképeni oka a panasznak, hogy iparunk és kereskedelmünk immár csaknem egy év óta iszonyatosan pang, a készpénzből élő embereket pedig egész a megfulladásig fojtogatják azok az elviselhetetlen árak, melyeken szükségleti cikkeiket kell beszerezniük. Nem a miatt panaszkodunk már, hogy számtalan sok, jobb sorsra érdemes existenciának a romlását okozta a ránk szakadt gazdasági válság, hanem nagyon megokolt panaszunk tárgya most már az, hogy cseppnyi reményességünk sincs a jelenlegi helyzet javulására.

A külső ellenségeinkkel való összetűzés veszélye meg nem szűnt, ha vesztett is valamit fenyegető jellegéből. Bárminő lesz a balkán-kérdés

megoldása, ott a küzdelmek nyugvóponton nem jutnak. Az ellenséges államok ha véget vetnek is jelenleg a háborúnak, újabb harcokra fognak készülni, mert kiegyenlíthetetlen ellentétek keletkeztek közöttük. Ha azelőtt tűzfészek volt a Balkán, most még inkább az lesz, a mikor már a török fegyverek erejétől nem fog kelleni félniök az ott lakó keresztény népeknek, egész erejüket tehát az egymás ellen irányuló műveletekre pontosíthatják össze.

Monarchiánkra ez a helyzet a folytonos hadi készülődés kényszerét tolja rá. Már most is mint bevégzett tényekről beszélnek a katonai létszámemeléséről és újabb nagy hadi terhekről.

A mi pénzt a monarchia területén levő források a közgazdasági intézmények fejlesztésére fordíthatnának, azt belátható időn át az utolsó fillérig el fogja nyelni az újabb és újabb katonai terhekkal megrótt államkincstár. A világpiac részéről pedig nem várhatunk támogatást, mert ennek a piacnak egy tekintélyes része a francia, svajci és belga piac külpolitikai ellenszenvből zárkózik el monarchiánk területétől, a másik része

pedig az angol pénzesoportokkal az éien jobban jövedelmező államkölcsönökbe és nemzetközi vállalatokba fekteti be a tőkét.

A legsivárabb kilátás nyílik meg előttünk, ha monarchiánknak ezt az elszigetelt helyzetét tekintetbe vesszük. Segítséget ebben a helyzetben igazán csak magunknál kell keresnünk. S a segítségnek a módja meg van adva, csak éljünk vele.

Minden bajunknak, úgy tőkeszegénységünknek, mint közgazdasági vállalatunk pangásának és az élet roppant megrágulásának fő okát, a hazai termelés elhanyagolásában kell keresni. Szegények vagyunk, keveset vásárolunk, drágán élünk azért, mert a *mezőgazdasági termelés területei* nincsenek kellőképpen kihasználva. Termelésünk nagy általánosságban ott tart ma is, a hol 20—30 év előtt, pedig ma már a fogyasztó közönség sokkal nagyobb és maga a termelés is hasonlíthatatlanul nagyobb költséggel jár.

A drágán termelt mezőgazdasági cikket a gazda nem adhatja el olesó áron, mert akkor tönkre menne és a kis mennyiségben termelt cikkek nem lehetnek olesók, mert az aránylag sokkal nagyobb fogyasztóközönség

A NYITRAMEGYEI SZEMLE TÁRCÁJA.

Petőfi Bem táborában.

Visszaemlékezés.

Írta: **Farkas Emőd.**

Kossuth lángszavára a földből termettek a honvédek. Ceglédi beszéde után tömegesen kelt föl a nép, s indult a táborba az esküszegő Jellasi ellen. Petőfi sem ültetett otthon.

Elhatározta, hogy a Székelyföldre megy honvédek toborozni.

Feleségét szüleihez Erdődre vitte, s Nagybányán keresztül akart a Székelyföldre menni.

Itt azonban találkozott Teleki Sándor gróffal, aki az oláhok borzalmas kegyetlenségeire hivatkozva, lebeszélte őt erdélyi útjáról.

Petőfi erre visszatért Erdődre, onnan pedig Pestre.

Ezalatt megvívta a sukorói győzelmes csatát, az ujhonvédsereg Bécs felé nyomult s Petőfi is a táborba sietett, mely Parndorfnál a határszélen állott.

Kossuthnak az volt a terve, hogy a magyar sereg menjen át a határon és adjon segítséget a bécsi mozgalom embereinek. Így határozott az országgyűlés is, mert a honvé-

dek nem kötelesek az ország határain túl harcolni.

A költő bejárva a tábor, heves szónoklatokban izgatott Kossuth terve ellen s csak az ősz Csányi László jószágának köszönhetette, hogy amiatt baja nem esett.

Az ő tanácsára aztán visszafordult Pestre. Épp ekkor vonult el az utcán egy szabad csapat, amelynek az ifjú Vasváry volt a vezére.

Széles, vörös toll lengett Kossuth-kalapjukon, fehér, habos-selyemzászlójukat pedig egy őszbevegült, sápadt arcú, zömök ember vitte, büszkén lépegetve a nagy lobogóval.

Petőfi gyönyörködve nézte a pompás csapatot; amint a zászlótartóra pillantott, kitörő örömmel kiáltotta:

— Hiszen ez az édes apám!

Azzal odarohant a katonás öreghez és boldogan ölelte a szívére.

— Édes apám, — mondta sugárzó arcával — eddig azt hittem, hogy te vagy büszke én reám, de most látom, hogy én lehetek büszke az apámra!

— Már fiam, a hazámért én is szívesen halok meg; ezt a zászlót olyan örömmel lengetem, mintha édesanyád régi jegykendője volna.

— A szabadság jegykendője az, édes apám!

— Már tűzben is voltunk vele Sukorónál. De mond csak, hova mégy most fiam?

— Én is Pestre megyek, de mivel nagyon sietős az utam, szekeret fogadok.

Megölelték egymást, aztán búcsút vettek. Apjáról írta később Erdődre „A vén zászlótartó” című meghatóan szép költeményét, amelyben azt mondja, hogy apja, akinek vállait egy kínos élet gondja, betegség és ötvennyolc év nyomja, elfeledve minden bűjait-bajait, ifjak közé hadi bajtársul állt.

„Március tizenötödik”-ében is azt írta valaki a parndorfi táborból, hogy „zászlótartónk, a még ifjú vérű Petőfi versenyt gyalogol velünk”.

Pesten a költő csakhamar megkapta honvédkapitányi kinevezését s ezzel ment Erdődre, ott töltött pár napot, aztán bevonult Debrecenbe a zászlóaljához.

Júliához „Búcsú” címen meghatóan gyöngéd verset írt, melynek ismételtén visszaesendülő refrainje ez:

Isten veled, szép, ifjú hitvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem.

Petőfi az ujhonvédekkel kibérelődött Debrecenben. Felesége, aki közel volt szüléséhez, egyszer szemrehányó levelet írt neki, amiért

410 34 1879

maga veri fel a cikkek árát, a fogyasztás versenyének súlyával.

De csak fokozzuk a termelést, úgy hogy ne 6-7, hanem 15-20 métermázsza búzát állítsunk elő egy hold földön, a minnek a lehetősége a mai földmívelési rendszerek csodálatos fejlettsége mellett nincs kizárva, mindjárt lesz pénz bőven az országban, sok munkája az iparnak, nagy forgalma a kereskedelemnek, olesóbbá lesz a piac és minden szükségleti cikk, a jelenlegihez hasonló külpolitikai helyzetek nem fognak ilyen súlyos gazdasági válságot zúditani az országra.

Nincs Magyarországon gazdasági szakember, a ki a hazai termelésnek nagy mérvű fokozását lehetségesnek és szükségesnek nem tartaná. Nem valami ábrándról van tehát szó, midőn a több termelés jelszavát hangoztatjuk és mégis mindenki borús szemmel néz a jövőbe, mert a jelenlegi kormány mindenre inkább gondol, mint a mezőgazdaságnak ilyen nagyarányú fejlesztésére.

A földmívelésügyi és kereskedelmi minisztereknek egyáltalában nincs új pénzforrásokat nyitó programjuk, a pénzügyminiszter pedig az adóterhek növelésétől vár valamelyes eredményt és azt sem állami beruházások céljaira, hanem egyszerűen csak a háztartás egyensúlyának fentartására akarja felhasználni.

Nagyszabású gazdasági akciókhoz természetesen belső békére volna szüksége az országnak. Ez a jelen kormány fejébe kerülne, már pedig ezt a „drága” fejet a kormány többre becsüli, mint az ország legéletbe vágóbb érdekeit.

Minden politikai szervezkedésnek nálunk *gazdasági jegyben* kell végbe mennie. Erre a célra kell összetömö-

riteni az ország erőit. És minthogy egy ilyen tömörülés mindaddig, a míg a jelenlegi kormány a polcon van, nem lehetséges, ha az ország ki akar lábolni a gazdasági válságból, teljes erejével állást kell foglalnia a kormány ellen. Két összefüggő feladat ez, egyik a másik nélkül meg nem oldható.

A hamisság politikája. Már Tisza Kálmánnak egykori politikája is a hamis látszatok takarójával volt lefedve. Mást mutatott és mást rejtett magában. Háromszoros szemfényvesztés volt az. A koronát elkápráztatta a dinasztikus hűség látszatával; a nemzetet a magyar faj-politikának esalárdságával; a vallásfelekezeteket a vallási türelem és egyenlőség üres jelszavával.

A valóság szerint pedig Tisza Kálmán kormányzata alatt vette kezdetét a 67-es alap közjogi tételeinek elhomályosítása, a mi bizonyos fokú elhidegülést idézett elő a dinasztia és a nemzetnek a 67-es alap szellemét hiven őrző rétege között; Tisza Kálmán alatt öltött hihetetlenül nagy mérvet a magyar fajnak az értelmi és vagyoni téren való visszaszorítása; Tisza Kálmán alatt lett valósággá a katolikusoknak a közhivatalok betöltésénél való tömeges mellőzése, a minnek az volt a nyilvánvaló célja, hogy a kath. egyház pozíciója országszerte meggyengíttessék.

Tisza Kálmán fia gróf Tisza István folytatja a hamisságnak ezt a politikáját. Ennek a hamisságnak ez alkalommal egyetlen egy szembeötlő tényére mutatunk rá.

A nyírbátori kerületben fellépett Balthazar Dezső azzal oltotta meg a fellépését, hogy ő támogatni akarja gróf Tisza Istvánt az 1848. évi XX. törvények végrehajtásának munkájában. Tiszának ugyanis — mondotta Balthazar — az a politikája, hogy a reformátusok az anyagiakban olyan erősek legyenek, mint a katolikus egyház.

Ha ezt így halljuk, szinte azt hinnők, hogy a parlamentben óriási akadályok tornyosultak fel Tiszának azon törekvése ellen, hogy az 1848: XX. te. teljesebben végrehajtsák. Szükség van tehát olyan hatalmas erőkre, mint Balthazar Dezső, a ki nélkül ezek az akadályok el nem háríthatók.

Az 1848: XX. te. végrehajtásának frázisa

alatt két dolgot lehet érteni. Vagy azt, a mi tényleg benfoglaltatik ebben a törvényekben, t. i. hogy a törvényesen bevett vallásfelekezetek szükségletei, a mennyiben azokról magok nem gondoskodhatnak, az államkincstárból fedeztessenek; vagy pedig azt, a mit erőszakosan és hamis alapon bele magyaráznak, hogy t. i. a felekezetek vagyona állami vagyonná kommaszáltassék s ebből a masszából a felekezetek évi segélyösszeget kapjanak, más szóval a szekularizációt.

A szóban forgó törvények értelmzésének első módját, a felekezetek segélyezését egyházi és iskolai céljaik elérésében, ebben az országban senki sem ellenzi, sőt mindenki kívánja, csak engedje meg azt az ország pénzügyi helyzete. S azért ha ilyen vonatkozás szerint beszél valaki arról, hogy ő a kormányt ebben támogatni akarja s ezt a támogatást a jelen helyzetben szükségesnek tünteti fel, akkor az illető egyszerűen port hint az emberek szemébe, nyilvánvaló hamisságot hirdet.

Ha pedig valaki a másik értelmezési mód szerint fogja fel az 1848: XX. te. végrehajtását és ehhez képest a szekularizációnak akar propagandát csinálni, de ezt a szándékát rava-szul elrejt egy általános, magában véve határozatlan frázisnak a leple alá, akkor is hamis látszattal dolgozik az illető, félrevezet és megtéveszt másokat s a radikális hajlamú emberekben jogosulatlan reményeket és vágyakat ébreszt.

Ilyen frivol játékot mert üzni a szavakkal és az elvekkal a hazai reformátusoknak egyik főembere. De minthogy ő azt, a mit tett, gróf Tisza Istvánnak a tudomásával tette, a kítől nagymérvű támogatást is kapott, kétség-telen, hogy az a hamisság, a melynek leple Balthazar fellépését körülburkolta, egyik szembeötlő láncszeme a kormány politikájának.

Tovább húzódik tehát az utód alatt Tisza Kálmán egykori politikájának jellemvonása, a hamisság.

A cserkészmozgalom.

Irta: **dr. Allerám Gyula**
budapesti főgimn. tanár.

II.

Az ifjúság erkölcsi, szellemi és testi dekadenciáját, továbbá nevelésének hézagait nemcsak nálunk, hanem a külföldön is világszerte észlelték és érezték.

Tantervekkel és nevelési rendszerekkel

ily állapotban elhagyja s nem törődik vele, talán már nem is szereti.

A költő erre „Szeretlek kedvesem” című versével felelt, amelyben rajongó szerelme szinte egekig szárnyal. Mintha egy tűzhányó-hegy izzó lávája omlanék benne, s a lobogó lánghullámokból ibolyák, liliumok és nefelejtsek hullanának le, andalító illatot lehelve magukból.

Lemondanék minden
Dicsőségről érted,
S megszereznék érted
Minden dicsőséget.
Nekem nincsen vágyam,
Nincsen akaratom,
Mert amit te akarsz
Én is azt akarom.

Ez volt talán a legforróbb, a leggyöngébb költeménye feleségéhez, akit valósággal istenit s ő, aki a hatalmasokkal is nyersen szembe szállott, e gyöngé galamb előtt szinte térden állva vallja meg újra és újra örök szerelmét. Akarata keményebb, mint a vas, de az is meglágyul, fölolvad felesége akaratában, vágyai magasabban szállnak, mint a kőszáli sasok, de ezekről is lemond ő érette, valamint a dicsőségről is, amelyért pedig rajongva lelkesedik.

Büszke is volt neje e költeményre. Ebből

látta, hogy korlátlan hatalma van a költőn, aki azelőtt senkire se hajlott, csupán a maga akaratát követte.

A költőnek zászlóaljával Nagybeeskerekre kellett volna vonulnia, de ő anélkül, hogy szabadságot kapott volna, feleségéhez ment Erdődre.

E fegyvelemsértés miatt meggyült a baja Petőfinek. Orlay barátja azonban kijárta, hogy utólag mégis szabadságot kapott.

A golyó.

Igaz történet Csataldza alól.

A történet hősei egy katona, egy orvos, egy acélgolyó és egy pofon. Színhely — mint mondani szokás — egy bolgár tábortóráz — idő: néhány hónappal ezelőtt.

A katona megsebesült, egy fáradt, mesziről jött puskagolyó úgy látszik végső erőfeszítéssel ütött lyukat rajta s megakadt a bordái között, anélkül, hogy nemesebb részt sértett volna. Néhány napig eszméletlen kívül volt, aztán egy napfényes téli délelőttön magához tért. Egy ideig merev és láztól fáradt szemekkel bámult ki a kórházul szolgáló kalitka ablakán s miután úgy látszik

rendbeszedte gondolatait, odafordult az orvoshoz, aki éppen valamelyik szomszédját kötözte:

— És a golyó? — mondotta szelíden és szomorúan, mint az anya, aki első kérdésül ujszülött esecsemője iránt érdeklődik.

Az orvos odafordult:

— Mi az?

— És a golyó... a puskagolyó?

— Milyen puskagolyó?

— Amelyik bennem volt.

— Kioperáltuk... Már nincs bent.

— De hová tették?

— Nem tudom — feleli az orvos — de talán megvan valahol!

A beteg nyájas szelídsége egyszerre haragossá változik és energikusan támaszkodik fel az ágyban.

— De nem úgy van az — mondja — de nem úgyvan. Az a golyó az én golyóm. Belém ment, belém küldték — hát az enyém. Tessék ideadni.

Az orvos elmosolyodik és odamegy a sebesülthöz, hogy megigazítsa a kötést.

— Hát minnek magának az a golyó?

A beteg egyre izgatottabban nézi a doktort:

— Miért mosolyog a doktor úr? — kér-

odakünn is eleget kísérleteztek, de teljesen kielégítő eredményeket nem értek el. Látták a helyzet tarthatatlanságát, de rajta segíteni nem tudtak. Végre — alig öt évvel ezelőtt — Angliában, a praktikus nevelés klasszikus hazájában, megszületett a várva-várt új nevelési rendszer. Egy lelkes, hazaszerető tábornok, *Baden-Powell*, hosszú idő alatt szerzett és sokoldalú tapasztalatai alapján, évekig tartó megfontolás és kísérletezés után lepte meg vele a világot s emeljük ki mindjárt itt, hogy ez a rendszer egyetemes, minden részletkérdésre és szükségletre való kiterjeszkedésénél fogva elméletileg ezidőszerint a legtokéletebbnek mondható, a gyakorlatban pedig úgyszólván mindenütt bevált, ahol intencióit átértékelték és átértékelték.

Az új nevelési rendszernek cserkészlet a neve, a szerinte nevelt fiúk boy-scoutok, cserkészfiúk. Az elnevezés a vadászat terminológiájából van véve s rendkívül kifejező. Utal arra, hogy az új rendszer az emberiséget vissza akarja vezetni erejének ősforrásához, a természethez; rámutat arra, hogy gyakorlati irányban kívánja a fiúk ismeretkörét kibővíteni; céloz arra, hogy folyton kutatni kell az életnek azon útjai után, melyek a testi-lelki épséghez, a tökéletességhez vezetnek.

A cserkésznevelés célja nem kevesebb, mint *egy új embertípus kialakítása*. Ez a cél három részre tagozódik s külön-külön veszi figyelembe a lelket, szellemet és testet. Legfontosabb pontja a *jellemnevelés*, melyhez bizonyos hasznos, gyakorlati ismeretek elsajátítása és kézügyesség fejlesztése s végül az észszerű testnevelés járul.

A jellemnevelésnek a cserkészlet egészen szokatlanul nagy területet biztosított programjában. De azért ezzel a cserkészlet nem akar belekontárkodni a többi nevelési faktor, főként a vallás benső ügyeibe, csupán a változott viszonyokhoz képest új kifejezést óhajt adni a vallás régi, bevált erkölcsi igazságainak. Hangsúlyozzuk tehát, hogy nem új erkölstanról van itt szó — hiszen a jellemnevelésnek leghelyesebb alapja mindenkor a vallás-erkölcsi alap marad — a cserkészlet nem kategorikus imperativusokkal kívánja a jellemnevelést szolgálni, hanem azokkal a pozitív vallási alapon álló erkölcsi elvekkel, melyek a kereszténység fellépése óta már átmentek a köztudatba s amelyek észrevétlenül átglyúrták az egész emberiség gondolatvilágát.

A cserkészmozgalom nagy reformmunkáját korunk legkiáltóbb bajainak orvoslásán

kezd meg. Korunkat elsősorban az egyéni megbízhatatlanság jellemzi. Ennek köszönhetjük, hogy ma a szociális problémák egész sorozata vár megoldásra. *Megbízható emberekre van tehát szükségünk*, kikre bármikor, bárhol lehet számítani. Megbízhatónak pedig az olyan egyén bizonyul, kinek szavaiban és tetteiben nincsen ellenmondás, kinek főerényei az igazmondás, a kötelességtudás, a lelkiismeretesség, a pontosság, a rendszeret s akiben mindezekhez a kellő akaraterő van meg. A cserkészpedagógia tehát vissza akarja állítani a becsület-szó szentségébe vetett hitet, mely a becsület-szóra való megfontolatlan, könnyelmű, gyakran pedig indokolatlan hivatkozás folytán a mai társadalomban nagyon megrendült. S hogy a becsület-szó további devalvációjának útját vágja, a cserkész törvény 1. pontjában a becsület-szót a legkomolyabb esküvel egy-értelműnek jelenti ki s kimondja, hogy azt a cserkészt, aki hazudik, illetve becsület-szavát rábizonyíthatóan csak egyszer is megszegte, mindenkorra ki kell zárni a cserkészek közül.

De korunk a megbízhatatlanságon kívül még az önzés, gőg és elbizakodottság förtelmes triumvirátusának jegyében is áll. Helyes megfigyelést tett *Bougaud*, a híres laivali püspök, midőn azt írta: „Ha századunk értelmi légkörét elemeznők, legalább is négyötöd rész gőgöt találunk benne”. (A kereszténység és korunk. I. 160. lap). De a gőg az önteltség és elbizakodottság szülőanyja és szükségképen a legféltelenebb egoizmushoz vezet. Az egoizmus leküzdésére azonban legjobb ellenszer az *altruizmus*; a cserkészpedagógia tehát ezt hangsúlyozza folyton és nyomatékosan. Tízparancsolatának nem kevesebb, mint hat pontja sürgeti a legnemesebb altruizmust a legkülönbözőbb formákban. Először is a részvétet kelti fel ifjú leventéiben s kötelességükkel teszi, hogy ahol kell, siessenek embertársuk segítségére, tekintet nélkül annak nemzetiségére, vallására vagy társadalmi helyzetére.

Ez a részvét és szolgálatkészség kis és nagy dolgokra egyaránt vonatkozik s abban a kedves életszabályban nyer praktikus kifejezést, hogy *a cserkésznek naponta legalább egy igazi jótettet kell véghezvinnie*, a jótettet pedig magának kell kigondolnia. A fiuk lelkiismeretesen tartják meg a napi jótett szabályát. Ennek a jótettnek felsőfoka az életmentés. Az angol és amerikai cserkészközlönyök állandó rovatot vezetnek a cserkészekről teljesített

életmentésekről s megbízható adatok alapján csupán az angol cserkészek eddigelé ötezernél több emberéletet mentettek meg.

Ujdonságok.

A király és a trónörökös távirata. Az Országos Katolikus Szövetség közgyűléséből a királyhoz és a trónörököshöz hódoló táviratot küldött, melyre *Zichy János* gróf elnökhöz még ugyanazon napon érkezett meg a válasz. A király távirata így szól: „Ő császári és apostoli királyi Felsege legkegyelme-sebb köszönetét küldi a magyar katolikusoknak Excellenciád által tolmácsolt hódolatukért. *Báró Schissl* s. k.”

A trónörökös pedig ezt táviratozta: „Ő császári és királyi Felsege *Ferenc Ferdinánd* főherceg ur kegyesen megbízott, hogy Excellenciádnak és az Országos Katolikus Szövetség tagjainak Ő Felsege legszivélyesebb köszönetét tolmácsoljam a közgyűlésből kifolyólag tolmácsolt hódolatukért. *Rumerskirch* báró főudvarmester.”

Püspökünk állapota. Beteg főpásztorunk gróf *Batthyány* Vilmos püspök úr állapota a múlt hét folyamán lényegesen javult. A beteg az egész héten át lázmentes volt s a múlt napokban néhány órára már az ágyat is elhagyhatta. A felgyógyulás most már rövid időn belül bekövetkezik, de minthogy a betegség a püspök urat nagyon elgyengítette, orvosi tanácsára még néhány heti levegőkúrúra lesz szüksége.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Blanár* József nyitrai pénzügyi számvizsgálót a VIII. fizetési osztályba pénzügyi számtanácsossá; *Bielek* József puhói pénzügyi számtanácsost a X. fizetési osztályba pénzügyi számtanácsost; *Dudócs* Elek adóhivatali gyakornokot a zsolnai adóhivatalnál, a XI. fizetési osztályba ideiglenes adóhivatali tiszté a tiszaferdi adóhivatalhoz; *Csizmádia* János sóhivatali ellenőrt a vágyhelyi sóhivatalnál a IX. fizetési osztályban való meghagyása mellett sótárnokká a parajdi sóbányahivatalhoz kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Höllrigl* József nyitrai kath. főgimnásiumi és *Erdős* Lajos zsolnai állami főreáliskolai r. tanárokat a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Kail* Antal aranyosmaróthi törvényszéki elnököt saját kérelmére a székesfehérvári törvényszékhez áthelyezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Pázmány* Antal szakolczai kir. kath. főgimnásiumi r. tanárt a pozsonyszentgyörgyi kath. főgimnáziumhoz helyezte át.

Tanítói kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte *Nyitra vármegyében*: a miavaerdősori állami elemi iskolához *Horváth* Gyula ómiavai, a nyitrafenyvesihez *Sztancsu* Kristóf belapatakirtványai, a nyitra-szalkaihoz *Turza* János kisesőtai, a verbőcistvánhegyihez *Honeczné* Hrvol Vilma verbőcistvánhegyi, az ómiavaihoz *Markó* György dubravicai, a nyitraerdőmajorihoz *Osztrovsky* József nyitaborosznói, a nyitaborosznóihoz *Emmer* Gábor nyitravármegyei tanf. hivatalba berendelt tanítót.

Trencsén vármegyében: a budatini állami elemi iskolához *Csajda* József lótosai, *Pritz* Iлона tóthalomai, a lednicerónaihoz *Oravik* Iлона hegyeshelyi, a tóthalomaihoz *Vadász* Iлона hatnai, a lótosaihoz *Kohány* György sebeséri, a bánkárászaihoz *Bicsovszky* Margit, a beregfaluirtványaihoz *Wagner* Paula, a csicsmányihoz *Kreszáné* Kánszky Iлона, a donányihoz *Droppa* Rezső, a drétomaiirtványaihoz *Prónayné* Dombek Vilma, a hegyesmajtényihez *özv. Királyné* *Vidovics* Anna, a hőlakihoz *Sztraka* Zsigmond és *László* Anna, a kolaróciirtványaihoz *Klaes* János és *Brescianiné* *Miksz* Mária, a kosárfalvihoz *Zányi* István és *Miskovits* Gizella, a kosárfalva-irtványaihoz *Markó* Erzsébet, a lednickifalvihoz *Kadlersik* Rezső, a nagyronairtványihoz *Podhorszky* Ferenc, *Maszarovits* Erzsébet és *Holzmüller* Mária, a nemesujfalvihoz *Pávekné* *Bris*

— Itt van a golyója! — mondja az orvos és odaadja a sebesültnek.

A fiú a kezébe veszi. Egy pillanatig nézi, észébe se jut, hogy talán becsapták. Aztán áhitatosan az ajkához emeli és megcsókolja.

A doktor talán belül mosolyog egy kissé és az illuziókra gondol, amelyek minden valódságot pótolnak. Aztán újra lehajol a beteghez.

— Doktor úr — suttogja a beteg — s a következő pillanatban megint egy esattanás hallatszik, de lágyabb, szelídebb mint az előbbi volt. A sebesült egy hirtelen mozdulattal körülölelte az orvos fejét és megcsókolta ott, ahol az előbb pofonította. Aztán sirva, hangosan zokogva borult le a párnáira — a markában pedig boldogan szorongatta a golyót, amely benne volt s amely az övé volt.

Ha csakugyan az övé volt? Kevés és mégis sok ennek a kis mesének a tanulsága, amelynek eredményeként az orvos egy pofon és egy csók emléket vitte el magával a haretérről, a sebesült pedig egy acélgolyót, a melyből valószínűleg óralánca függelékét készített, amelyet büszkén mutogat a falujabelieknek — ha ugyan azóta egy jobb irányzott puskagolyó végkép meg nem akad benne.

dezi haragosan. — A doktor úrnak könnyű mosolyogni. Nem a doktor úrnak volt a golyó... De én bennem bizony bennem volt. Az az én golyóm, adják ide. Addig én hozzám senki ne nyuljon, amíg a golyómat meg nem kapom.

A doktor egy pillanatra elveszti a türelmét és rászól a betegre.

— Ugyan maradjon nyugton! — aztán lehajol hozzá, hogy felhajtja a takarót és megnézzék a kötést.

— A golyót! — mondja a beteg s a következő pillanatban egy esattanás hallatszik s az orvos az arcához kap.

Pofon volt, egészséges és csattanás, nem olyan, amit sebesült és gyenge ember ad, hanem olyan, amellyel egy haragos és izmos kéz sujt le.

Az orvost egy pillanatra elfogja a düh, de az orvos is úgylátszik intelligens és megértő ember. Egy másodpercig némán nézi a beteget, aki úgy látszik maga is megrettent a merényllettől, amelyet elkövetett — aztán nyugodtan visszahajtja a takarót és azt mondja: — Megkeresem...

Kimegy a szobából és öt perc múlva visszajön a szobába. A kezében egy kilótt puskagolyó. Tábori kórházak körül tucatszámra hevernek ilyenek.

Adél, a pásztorzavodihoz Pritz Franciska, a turócfalvairtványihoz Glósz János, a marikóirtványihoz Janda Kálmán, Pozdena József és Lakatos Sándor, a felsőnesztelyihez Adám Eugénia, a trenesénrakóirtványihoz Varga Magit, a csaca-esádecakaihoz Tölgyesi Mariska, a hatnához Dobrosszky Gabriella, a hegyeshelyirtványihoz Lőv Mariska.

Istentiszteleti sorrend. A nyitradobogasszonyi templomban Nagyboldogasszony ünnepén az istentisztelet a következő sorrendben fog megtartatni:

Az ünnepet megelőző napon augusztus 14-én délutáni 3 órától esti 8 óráig gyónatás, közben a székesegyházból kiindulva körmenet érkezik a templomba, ahol ünnepélyes vesere nyel: este 6 órakor szentséges litánia; fél 8 órakor nagy körmenet égő gyertyákkal, ének- és zenekísérettel a *lourdesi kápolnához*, ahonnan a körmenet rövid beszéd és ima után visszatér a templomba. Másnap augusztus hó 15-én reggeli 5 órától délig szentmisék, gyónatás és áldozás; 9 óra körül érkezik a körmenet és ekkor tartatnak meg a szentbeszédet, kettő magyar és egy tót nyelven, azután pontifikális nagymise teljes papi segédlettel. Délután 3 órakor tartja ájtatosságát a városi processio és este 6 órakor záró ájtatosság szentséges litániával.

A lourdesi kápolnára újabban adakoztak: Marossyné 3 kor., Drexler Ignác 5 k., Kuna Ferencné 4 kor., Konez József 5 k. és Döllér József 20 kor., összesen 37 korona, mely összeget az előbbihez hozzáadva, főösszeg lesz: 1274 kor. 54 fill. Isten fizesse meg! — *Koltsovsky Alajos.*

Adomány. A fájdalmas Szűz anya szobra és oltára újabban adakoztak: Mészáros N. né 2 kor., Mankoveczky Anna 3 kor., Kajmó Róza 5 kor., összesen 10 kor. Előbbi kimutatás 762 kor. 21 fill. Főösszeg: 772 kor. 21 fill. — Isten fizesse meg.

Diszoklevél. A Nagyszombati Magyar Polgári Kör dr. *Lőrincz Gyula* volt nagyszombati főgimn. tanárt, a kör egykori alelnökét disztagjál megválasztotta. Az erről szóló diszoklevelet egy küldöttség fogja átadni dr. *Lőrincz Gyulának*, a ki jelenleg a szentgotthárdi főgimnáziumnál működik.

Városi közgyűlés. Nyitra város képviselőtestülete folyó hó 6-án rendes havi közgyűlést tartott dr. *Thuróczy Tibor* polgármester elnöke alatt.

A napirend során a Csermány alatti kopár terület egy része a földmívelésügyi miniszter leirata értelmében az erdősítés alá eső területek sorából töröltetett.

A hűsvizgálati és vágóhídi szabályrendelet jóváhagyásánál úgy az iparkamara mint a törvényhatósági bizottság a vágatási díjakat magasnak véleményezték. A tanács javaslata alapján a képviselőtestület kimondotta, hogy a díjak változatlanok maradnak.

A szervezeti szabályrendelet módosítását a közgyűlés elfogadta. A szabályrendeletben a tisztviselőkre nézve csak a mérnöki állásnál történt változás, amennyiben az új rendelkezés szerint a mérnök 12 évi szolgálat után főmérnöki címet és jelleget nyer s ehez képest előlép a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába.

Elfogadta a képviselőtestület a nyugdíj-szabályzatot is, a jogügyi bizottság javaslatával, melynek értelmében a város felír a kormányhoz és kérni fogja az államsegély felemelését, továbbá az ügyész, orvos és mérnök állásainak a rendes fizetéssel bíró tisztviselők sorából való kihagyását.

E szerint a nevezett tisztviselők csak megbízatást nyernének a hatáskörükbe tartozó teendők végzésére és fizetés helyett tiszteletdíjat kapnának.

A nyitrai önkéntes tűzoltótestület segélyezésére megszavazott 21,120 koronából még fedezetlen 18,920 koronának fedezése céljából 6-28% pótdó vettetik ki.

A Pár-utca kövezésére kiírt versenytárgyalás eredményeképp két pályázó nyújtott be ajánlatot. A Magyar Aszfalt r.-t. 59,600 kor. és a szobi Luczenbacher cég 81,000 koronás költségvetéssel. — A képviselőtestület utasította a mérnököt, hogy dolgozzon ki javaslatot a szóban forgó kövezési munkálatoknak házi úton való elvégzése iránt.

A mozgólépcső-színház ellenőrző bizottságába *Otvös Odón* és *Jakubovich Sándor* képviselőtestületi tagok választottak be.

Gyürky Ferenc városi főjegyzőnek iparhatósági biztosi minőségében végzett működéséért 1912-re 200 korona tiszteletdíj szavaztatott meg.

Gosztonyi lukamajori birtokosnak kérelméhez, hogy a *nyitra-üregi út* vétség fel a vicinális utak hálózatába, a képviselőtestület hozzájárult.

Elölépés. *Kovalszky Kálmán* pénzügyi tanácsos, treneséni pénzügyigazgató helyettes a VI. fizetési osztályba lépett elő.

A hercegprimás levele. *Csernoch János* dr. hercegprimás a szakoleai kir. kath. főgimnázium segítőegyletének elnökéhez, *Franzen* Alajoshoz folyó hó 7-én érkezett szívélyes hangú levelében tudomásul vette s megengedte, hogy a létesített internátus az ő nevével Joanneumnak neveztesse. Az Amlach bei Lienzből (Tirol) kelteztet levélben a primás abbéli reményének ad kifejezést, hogy a nevet viselő internátus ifjúságának valláserkölesős és hazafias nevelésben lesz része s egyúttal jóváhagyja az apácákkal kötött szerződést. Így az internátus ügyében már csak a miniszteriumi jóváhagyás van hátra.

Az esztergomi főegyházmegyéből. *Hollós Gyula* selmebányai káplán Verbóra helyeztetett át, *Polka József* ujmisés Selmebányára küldetett s.-lelkésznek.

Adomány. *Jedinák Tivadar* vagdebródi esp.-plébános az esztergomi főegyházmegyei nyugdíjalapnak újból 1000 koronát adományozott. Az első ilyen adományát 1912-ben küldte el az alapnak.

Tanítóválasztás. Az érsekújvári kath. elemi iskolánál a város képviselőtestülete új tanítói állást rendszeresített. Az új állásra az iskolaszék egyhangulag *Borz Lajos* andódi tanítót választotta meg.

A XII. országos katolikus nagygyűlés díszelnökségére felkért előkelőségek eddig az előkészítés költségeihez a következő összegekkel járultak hozzá: *Almásy Imre* gr. 100 K., *Apponyi Géza* gr. 100 K., *Békéfi Remig* dr. 200 K., *Bjelik Imre* 150 K., *Burány Gergely* dr. 100 K., *Csekonics Endre* gr. 200 K., *Forster Gyula* br. 100 K., *Ghillány Imre* br. 100 K., *Horváth Győző* dr. 25 K., *Jung János* 30 K., *Leplae Marian* 100 K., *Mailáth György* gr. 200 K., *Mailáth József* gr. 100 K., *Pejacevich Tivadar* gr. 100 K., *Rajner Lajos* dr. 100., *Somssich Béla* gr. 25 K., *Szabó Jenő* gr. 100 K., *Széchenyi Emil* gr. 100 K., *Takács Menyhért* dr. 50 K., *Thuróczy Kornél* 100 K., *Wenckheim László* gr. 50 K., *Zichy Ráfael* gr. 100 K.

Iskolai Értesítők. II. *A treneséni* kir. kath. főgimnázium Értesítője. Összeállította *Simonides István* igazgató.

Az Értesítő elején találjuk *Czögler Kálmán* tanár ismertetését a párisi természetrajzi gyűjteményről. — A tanári tantestület 20 rendes és 6 rendkívüli tanárból állott. A tanulók száma 464, kath. 271, reform. 3, ág. ev. 45, izraelita 136. Jeles osztályzatot nyert 50, jót 116, elégségest 223, elégtelent egy tantárgyból 37, több tantárgyból 29.

Van az intézetben Mária-kongregáció, mely a múlt tanévben 67 tagot számlált.

Az ifjúság a katonai céllövészeten is gyakorolta magát, torna és játékversenyekeket rendezett.

III. *A szakoleai* kir. kath. főgimnázium 1912—13. évi Értesítője. Közli *Resch Aurél* dr. igazgató. — A szokásos értekezés helyén *Juhász Gyula* tanár mond néhány, de érdekes szót az új irodalomtörténeti tanításról. Az intézetnél 16 tanár működött. A tanulók száma 252 kath. 192 evang. 25 reform. 2 izr. 31. — Minden tárgyból jeles 18, jó 46, elégséges 148. Bukott összesen 39.

Van az intézetben Mária-kongregáció, erről azonban egyetlen egy adatot sem közöl az Értesítő.

Az ifjúság segélyezését a Segítő Egylet eszközli, mely 1269*69 koronát adott ki tankönyvekre és jutalomdíjakra.

IV. *A nagyszombati érseki főgimnázium* és a vele kapcsolatos kir.-érseki konviktus Értesítője az 1912—13. tanévről. Közli *Sinkó József* igazgató.

Az intézet ifjúsága nagyobb külföldi kirándulást tett Brünn—Prága—Drezdába. Erről ír *Fallenbüchel Ferenc* dr. tanár az Értesítő bevezető részében. — Az oktatást 15 tanár végezte.

Kimerítő közlést találunk az Értesítőben a Mária-kongregációról, melynek sajtó szakosztálya is van. A tagok száma 91 volt. Vízrázó a Pázmány-önképzőkörnek és a Természettudományi Körnek a működése is. Ennek az utóbbinak kebelében eserkészecsapat is alakult.

Az intézetet 413 tanuló látogatta, 365 kath., 2 reform., 8 evang., 37 izraelita. Minden tárgyból jeles 27, jó 73, elégséges 235, egy tárgyból elégtelen 41, több tárgyból 37.

A konviktus növendékeinek száma, belefoglalva a növendékpapokat is 112.

Úszóverseny. A nyitrai úszóverseny f. hó 3-án zajlott le szépszámu és előkelő közönség jelenlétében. Az egyes versenyszámokban szép mezőnyök indultak s a nyitrai tűzoltó sportegyleti meg magánúszókon kívül a budapesti műegyetemi és ferencvárosi sportegyletek, azonkívül az érsekújvári sportegylet úszói is emelték részvételükkel a meeting nivóját. Az úszóverseny körülbelül 2 óra hosszat tartott. A 80 m. kezdők versenyében győztes lett Bartlik József (Ersekújvár), 53 $\frac{1}{2}$ mp. és Simonffy Szilárd (MATC.) 55 mp. Döntőfutam: 1. Simonffy Szilárd 57 $\frac{1}{2}$ mp. 2. Bartlik József. — A 400 m. versenyben bajnok az 1913. évre Romhányi Árpád. 2-ik Simkó János (FTC.) 3-ik Rezsucha Lajos (Szered.) — A 100 m. mellúszásban 1. Simkó Antal, 2. Simonffy Szilárd. 3. Simkó János. — Az 50 m. 15 éven aluliaknak. 1. Benaczkó Ottó (Ersekújvár) 2. Simonffy Zoltán, 3. Radnay Imre. — A 100 m. gyorsúszásban 1. Romhányi Árpád. 2. Hunyady Ferenc (ESE.) 3. Stiff Jenő. — 60 m. hölgyek versenye: 1. Rutkovszky Mici. 2. Fischer Jolán. 3. Simonffy Erzsé. — 100. m. hátúszás: 1. Simkó Antal, 2. Misner Gyula. 3. Wallner Károly. — 3×33 $\frac{1}{2}$ m. ifjúsági staféta. 1. Simkó Frigyes, Radnay Imre és Simonffy Zoltán csapata. 2. Ersekújvár csapata. — 4×50 m. gyorsstaféta. Győztes Ersekújvár csapata (dr. Holota, Pápay, Hunyadi, Bartlik). 2. Nyitrai kombinált csoport (Simkó János, Romhányi Árpád, Misner Gyula, Simkó Antal). Az úszóversenyt a vízipólo mérkőzés zárta be. Nyertes: az a) csapat. A dijkiosztás a helyszínén történt s a győztesek közt igen szép és értékes tárgyak osztattak ki tiszteletdíjaként. Délután a zabori mulatságon női szépségverseny volt, melyen 1-ső díjat nyert Miksik Mariska, 2-ikat Tsirtz Mici, 3-ikat Novotny Mici, 4-iket Braun Szerén. Az asszonyok versenyén pedig Ronchetti Oszkárné.

Új állatorvosi állás. Nyitvámegye a sasvári körben egy új állatorvosi állást rendszeresített évi 2500 kor. fizetéssel, melyben a lakás és fuvarpénz is befoglalattik és négy évenkénti 200 kor. korpótlékkal. A hűszemle díjak külön számítottak fel. Az új állás egy okleveles fiatal állatorvosnak jó megélhetést (legkevesebb 4000 kor.) nyújt.

Halálozás. *Langenberger* szül. Král Johanna úrnő Szakolezán életének 74-ik évében elhunyt.

Özv. Czuczor Ferencné szül. *Végh* Erzsébet, néhai Czuczor Ferenc érsekújvári polgármester özvegye, életének 87-ik évében Ersekújvárott meghalt.

Prézések értekezlete. A Mária-kongregációk prézeseinek az augusztus 24-én tervezett értekezletét nem augusztus 24-én, hanem, mint a kongr.-otthon igazgatósága közli már augusztus 23-án, délután 6- $\frac{1}{2}$ óra között tartják meg, tudniillik a lelkigyakorlatok utolsó elmélkedése után.

Tűzoltók mulatsága. A nyitrai önkéntes tűzoltótestület folyó hó 3-án Zaboron a Siky-féle nyári kertben mulatságot rendezett. A mulatság egyike a legsikeresebb társas összejöveteleknek, melyeket az ezidei nyáron tartottak. A tágas helyiség szintült megelt közönséggel, melyet a zene és táncon kívül még szépségverseny és egyéb szórakozások is mulattattak.

Uri család két, jó családból való gimnáziumi tanulót teljes ellátásra elfogad.

Talált tárgyak. Eső Pál 10 éves révutcai fiú e hó 7-én egy női arany nyakláncot, Aitner Ferencné sz. Maszárík Mária pedig egy 1 koronás pénzdarábot talált az utcán. A talált tárgyak letétbe helyeztetek a rendőrségen.

A nyitrai székesegyház szobrai.

Az Országos Képzőművészeti Tanács szobrászati szakosztálya báró Forster Gyula elnöklete alatt ülést tartott, melynek során megtekintette és megbírálta Berán Lajos szobrászművésznek a nyitrai székesegyház számára mintázott szoborműveit. A bírálók a két szobrot, melyek Szent András (Zoárd) és Szent Benedek vértanukat ábrázolják, a végleges kivitelre alkalmasnak ítélték és jegyzőkönyvileg elismerésüket fejezték ki a fiatal művésznek. — A szobrok a székesegyháznak a nyitrai káptalan által helyreállított Szent Borbála oltárát fogják díszíteni.

Alapítványi helyek adományozása. A nyitrai püspök adományozásától függő és üresedésben levő leánynevelési alapítványi helyekre a megyés püspök úr a következőket vette fel:

A nyitrai leánynevelő-intézetben a Roskoványi-alapítványra: Stolbert Margit, Rozbora Ilona 1-1 évre, Ernyey Anna 3 évre. A Gyurcsok-féle alapítványra: Fírbász Olga és Szabó Janka 1-1 évre.

A nagyszombati leánynevelő-intézetben a Fuchs-Wurum alapítványra: Riha Margit, Szuhay Mária, Herald Irén 3-3 évre, Zseleznyák Mária 2 évre, Tiszó Anna 1 évre. A Kluch-féle alapítványra: Csillik Stefánia és Tomanek Adél 3-3 évre. A Roskoványi-féle alapítványra Kubicza Stefánia 1 évre, Szliepka Mária, Au-jeszky Mária, Huszieska Leona 3-3 évre.

Tájékoztató a szakolcai internátusról. A kir. kath. főgimnáziummal kapcsolatos internátus Csernoch János dr. hercegprímás keresztnevére kapta elnevezését, mert Szakolcán született, gimnáziumi tanulmányait részben itt végezte és főpásztori gondjai közepette sem feledkezett meg szülővárosa kultúr-intézményeinek fejlesztéséről. Nevéhez fűződik a régi algimnáziumnak főgimnáziummá való fejlesztése, a Jezsuita-Kollégiumnak modern, a mai kor igényeinek megfelelő főgimnáziummá való átalakítása, a kir. kath. Joanneum Internátus felépítése és teljes felszerelése.

A ház egyenesen a nevelőintézet céljaira épült; van tágas háló-, tanuló- és étterme, mosdóhelyisége, fürdő- és betegszobája. Az egész házat vízvezeték látja el vízzel s minden helyiségben villanyvilágítás van. Az udvaron nagy kiterjedésű kavicsolt, a városon kívül pedig pázsitos játszótér áll a növendékek rendelkezésére.

Az intézet célja növendékeit vallásosan, az Isten és a haza iránti szeretetben nevelni, pontos, lelkiismeretes és szigorú kötelességteljesítésre oktatni, az ismeretek és a társadalmi műveltség elsajátításában támogatni s ezáltal elérni azt, hogy belőlük egykor jó, keresztény férfiak, komoly hazafiak váljanak, kötelesség- és illetudó tagjai legyenek a társadalomnak.

A növendékek a felkeléstől a lefekvésig folytonosan gondos felügyelet alatt vannak. Tanulmányukat a főgimnáziumi igazgató állandó ellenőrzése mellett, felügyelők vezetése alatt végzik, akiket e célra az igazgató intézete tanárai közül szemel ki magának munkatársakul. A felügyelők felváltva a növendékek hálótermében alusznak; lakásukat pedig a nagy hálóteremtől csak egy ajtó választja el. A testi nevelésben az intézet az angol collegek példáját követi; a fiatal test fejlődését különféle sportok szakszerű művelésével mozdítja elő.

A mai társadalom megkívánja a művelt fiatalembertől, hogy a zenéhez értsen és a modern nyelveket ismerje. A vezetőség tehát alkalmat nyújt növendékeinek arra, hogy magukat a zenében és a modern nyelvekben kiképezzék.

Az intézet háztartását a Szt. Keresztről nevezett Irgalmas Nővérek vezetik, ami biztosítja a példás rendet, tisztaságot és az elsőrangú ellátást.

Az évi tartásdíj 800 korona, mely négy részletben: szeptember 1-én, november 1-én, január 1-én és március 1-én fizetendő. Az előre nem látható költségekre (gyógyszertár, írószerek, kirándulás stb.) negyedévenként az ellátási díjjal együtt 20 korona teendő le; fennmaradó részét az intézet visszatéríti. Az év közben eltávozó növendékek után a befizetett díjak vissza nem adhatók. Az iskolai kiadások: felvételi díj, tandíj, tankönyvek a szülőket terhelik. Más díjak nincsenek.

Az igazgatóság Nyitra vármegye területén működő tanítók gyermekeivel is tölthet be egynehány helyet. Ezen helyek elnyerői a tartásdíj felét fizetik; egyébként minden tekintetben az egészet fizetőknek előírt jogokkal és köteleességekkel bírnak.

A Joanneum internátusba csak olyan tanulók vehetők fel, akik tanulmányaikat az internátussal kapcsolatos kir. kath. főgimnáziumban végzik. A jelentkezéskor 10 kor. bútorrongálási és 6 kor. orvosi díj fizetendő.

Tekintettel a növendékek meghatározott számára, igen ajánlatos a jelentkezést dr. Resch Aurél kir. kath. főgimnáziumi igazgatónál előbb eszközölni.

Aranyeső ünnep. Aug. 3-án tartották meg a póstyéni Royal-parkban az aranyeső ünnepet, amelynek tiszta jövedelmét az ottani polgári iskola javára és a balkáni sebesültek felsegélyezésére fordították. Az esti időben egy pillanat alatt meggyulladtak a szebbnél-szebb lámpások, majd a filharmonikus zenekar és Galbavi Janesi cigányzenekarának megnyitásával megkezdődött a konfetti esata a közönség élénk részvéte mellett. Ezt követte a Fledermaus nevű színtársulat kabaré előadása magyarul és német nyelven, azután tűzijáték. Végül a Rákóczi-induló lelkesítő akkordjai mellett befejeződött a fényesen sikerült estély, melynek tiszta jövedelméből több száz koronát küldtek a fentjelzett célokra.

Színészet. Aug. hó 17-én fejezi be előadásait Szabó Ferenc színtársulata a póstyéni Parkszinkörben s utána 14 napig egy német színtársulat fog játszani Weninger vezetése mellett.

A trencsényi vérvád. Egy Trencsényben megjelenő hetilap megírta, hogy a vidéken a nép között az a hír van elterjedve, hogy a trencsényi új zsidótemplom felavatásához a zsidóknak keresztény vére van szükségük. A hír légből kapott koholmány volt, de azóta, hogy az újságban megjelent, a hány parasztságoson a trencsényi hetilap megfordult, annyi újabb és újabb hír érkezett a vidékre — mint tudósítók írja — nőknek és gyermekeknek megtámadtatásáról, az eskálvai, barát-szabadi, de különösen a brezinai erdőben. Elhíresztelték azt is, hogy Trencsény város hatósága kidoboltatta, hogy a szülők ne merészeljék gyermekeiket az erdőbe eresztetni, mivel lengyel zsidók mutatkoznak a vidéken, a kik a zsidótemplom felavatásához tizenkét keresztény gyermek vérért akarják megszerezni stb. stb. S e miatt az asszonyok nem mertek egyedül az erdőbe farózsért menni s az anyák figyelmeztették gyermekeiket, hogy ha ilyen vagy olyan kabátos idegen embert fognak látni, azonnal szaladjanak el. Az így megfélemlített gyermekek, ha csak messziről is látták az épülő iparvágány munkáit közeledni, azonnal futásnak eredtek. Így terjedtek s szaporodtak el Trencsény vidékén a zsidó vérvád rémsei. S nem találkozott senki, a ki ennek gátat vehetett volna.

Járványos betegségek idején városokat, falvakat zárlat alá helyeznek, hogy a baj ne terjedjen tovább. Itt pedig még helyi újság útján is izgatták a kedélyeket s beszédanyagot szolgáltatnak mindenféle elemnek. A rémhírek terjesztésének következménye pedig a tornyosi

legelőkön mutatkozott, a hol Szita Béla 62 éves nyugalmazott honvédszázados gyógnövénnyek után járt.

Egy elmebajos béresgazdának a fia a mult hét egyik napján megpillantotta a századost, a ki saját szerencsétlenségére ettől a fiútól meg akarta tudni, hogy hol találhatna ezerjófűvet? A fiú nem értette meg a századost, a ki csak keveset tud tótul, megijedt, futásnak eredt s a közelben dolgozó atyjának lihegve mondotta el, hogy itt nem messze egy zsidó van, a ki utána jött, magához hívta s bizonyára meg akarta gyilkolni. Az embernek több nem kellett. Fölszedett egy dorongot és futott az idegen fölkeresésére. Utközben egy mezei őrral találkozott, azt is fölszólította, hogy jöjjön rendet csinálni egy idegen zsidóval, a ki az ő fiát megakarta ölni. A megtámadott százados hiába mondotta, hogy kiesoda ő és mi járatban van. Agyba-főbe verték, a mig csak eszméletlenül össze nem rogyott. Később aztán magához jött s elvánszorgott a barát-szabadi tanítóhoz, a hol sebeit kimosták, bekötötték s Trencsénybe szállították.

Most úgy a véresre vert százados, valamint a börtönbe került emberek töprenghetnek azon, hogyan s miért eshetett meg velök ez a szerencsétlenség s szánalmat érez mindenki, úgy a szerencsétlenül járt úri ember, mint a bebörtönzött emberek iránt, a kik után kilenc éhező gyermek siránkozik.

Ilyen következményekkel jár a nép szenvedelmének, zabolátlan fantáziájának óktalan felizgatása. A felelősséget érte azok viselik, a kik ilyen tüzesóvakat dobálnak békésen élő emberek hajlékaira. Az eset annál kínosabb feltűnést keltett, mert Tornyos vidékének népe ismeretes a békeszeretetéről. A vasuti munkálatoknál mindenféle nemzetiségű ember: olasz, román, ruthén és magyar dolgozik együtt a tót ajkú néppel, de soha sem fordul elő közöttük valamelyes összetűzés. Az elvakult szenvedélyeket kellett felkorbácsolni, hogy ilyen, rémregénybe illő eset előfordulhasson.

A korcsmák vasárnapi nyitvatartása. Fölmerült esetből kifolyóan elvi határozatban mondotta ki a belügyminiszter, hogy törvényhatósági bizottsági határozattal a korcsmák vasárnapi nyitvatartása nem korlátozható. (6161.—912.)

Tanítói illetmények rendezése. A községi és hittelekezeti népiskolai tanítók illetményeinek rendezéséről 1913. évi XVI. t. c. hatályba lépve, a vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1907. évi XXVII. tc. alapján államsegélyt már élvező tanítók illetményeinek az új törvény szerinti rendezését folyamatba tette.

Azok az iskolafentartók, akik eddigelé eddigelé egyáltalán nem, vagy csupán az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló 1908. évi XLVI. tc. alapján vettek államsegélyt igénybe, de az új törvény 4. §-ában megállapított fizetést szegénységük miatt tanítóiknak kiszolgáltatni nem képesek, az illetmény kiegészítésnek államsegélyként leendő engedélyezését legkésőbb f. évi szept. hó végeig kérhetik.

A tandíjkárpótlást már élvező iskoláknál alkalmazott tanítók illetményeinek rendezéséhez elegendő az illető tanítók személyi és javadalmi iratainak esatolása, vagyis: a magyar állampolgárságukat igazoló illetőségi bizonyítvány, a tanképesítő oklevél és a működési bizonyítványok, valamint a díjlevél és az 1893. évi 29.751. számú körrendeletnek megfelelően felvett régi és az 1907. évi XXVII. tc. értelmében egybeállított új javadalmi jegyzőkönyvek.

Ellenben az eddig még nem segélyezett iskoláknál alkalmazott tanítókat érintőleg mindazok az iratok mellékelendők, melyek az 1907. évi XXVII. t. c. végrehajtása tárgyában 1907. évi 76000 sz. rendelettel kiadott Utasítás 25. §-ában részletesen felsoroltattak.

BEJEGYZETT SZÓVÉDJEGY 'Ferrenit'

'FERRENIT'

BEJEGYZETT SZÓVÉDJEGY 'Ferrenit'

asbest-tetőfedő palagyr Kramer Adolf és Fiai, Nyitra.

83. 15-52.

Ajánlják gyártmányaikat az érdekeltek figyelmébe.

A 'FERRENIT'-PALA szilárd, tűz-, vihar- és fagyellentálló. Teljes tetőbefedéseket vállalnak, mintával és előnyös árajánlattal készséggel szolgálnak: Kramer Adolf és Fiai tetőfedő-pala gyárosok Nyitra.

A szerzetes tanítók és tanítónők illetményei a törvény 29. §-a értelmében az ott megjelölt nagyobb összegig csak külön kérelmezés esetén egészíthetők ki államsegéllyel. Az erre vonatkozó kérvény, melyhez egyedül a szerzetes tanítók névsora mellékelendő, a kir. tanfelügyelőség útján a vall. és közoktatásügyi miniszterhez terjesztendő fel.

Próbatúrások Egbellen. Az egebli földgázforrások megvizsgálására a közel jövőben komoly lépések történnek. A kolozsvári földgázvizsgáló hivatal emberei az elmúlt hónapban Egbellen jártak, a szerződéses érdekeltséggel már meg vannak kötve s intézkedések történtek arra is, hogy a próbatúrásokhoz szükséges előmunkálatok aug. hó folyamán megkezdődjenek. Akkorra várják a munkások és a szükséges anyag megérkezését. A kutatások eredményét nagy figyelemmel várja az egész vidék.

Öngyilkosság a szállóban. Vasárnapról hétfőre virradó éjszakán föbelötte magát egy *Dandé* Antal nevű aradi születésű, 23 éves bölcselhallgató. A szerencsétlen fiatalember az éjjeli vonattal érkezett Pöstyénbe és a Herceg-szállóban bérelt lakást. Előző este meghagyta a szobaasszonynak, hogy reggel ne kelte fel, mivel fáradt s pihenni akar. Úgy éjfél tájban erős revolver döbbenés riasztotta fel a szomszéd szobák lakóit, akik egyenesen a 2. számú szobába siettek, ahonnan a hang kiindult. Az ajtó felfeszítése után borzalmas látvány tárult eléjük. A fiatalember vértócsában feküdt az ágy előtt, homlokán hatalmas seb vérzett, kezében pedig revolvert szorongatott. A helyszínen termelt dr. *Neuwirt* orvos már csak a halált konstatálhatta. A tragikus véget ért fiatalember hátrahagyott levelében az önmagával való meghasonlást hozza fel véres tettének okául. Hulláját ideiglenesen a temető halottas házában tették ravatalra.

Ellopták a termését. Kellemetlen meglepetésben volt része e hó 6-án Korgó András nyitrai lakosnak. Augusztus 5-ről 6-ra virradó éjjel ismeretlen tettesek 12 kéve árpát loptak el a Csernyák-féle téglagyár melletti szántóföldjéről. — A rendőrség nyomozást indított a lopás ügyében. Az eljárás során Timár Rezső kubikos istállójában lelték fel az árpakéveket a rendőrök. Kiderült az is, hogy a kéveket Tóth Elek és Úrmös Imre földmunkások hozták Timárhoz. A kárt Timár megtérítette, így Korgó nem kívánta a munkások megbüntetését.

Lopás a malomban. E hó 5-én virradóra ismeretlen tettes behatolt a váraljai Aujeszky-féle malomba. A segédszobában elhelyezett és Dolinajecz Pál molnárségéd valaminth Spanyár István molnártanone tulajdonát képező vászon készitáskát felvágta s onnan egy duplafedelű órát lánccal, 2 darab aranygyűrűt, egy dohánytárcát, egy pár boxcipőt és egy pénztárcát elemelt. A lopás gyanúja egy 18 éves nyitrai fiúra irányul. A rendőrség a meggyanúsítottat előállította.

A visszatartott levél miatt. Aug. hó 1-én egy levelet hozott a postás Jenisz Ferenc címére a Csillag-utca 16. sz. házba. Jenisz nem lévén otthon, a levelet az udvaron tartózkodók közül valaki átvette, de a címzettnek nem kézbesítette. Másnap reggel Jenisz, amint a postástól értesült a levélről, nyomban felszólította szomszédait: Gyuris Jánost és nejét, Kmetykó Annát és Friedrich Júliát a levél átadására, de azok mit sem akartak tudni a levélről. Többzöri felszólítás után szóváltás, majd ribillió támadt az udvaron. A lányok főzőkanállal felfegyverkezve vonultak fel, Gyuris pedig tettlegességre is vetemedett, egy edényt vágott Jenisz hátába. A botránynak csak rendőri beavatkozásra szakadt vége.

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, kőris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művészién kiállított, divatos legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos- és diszítési munkák izlésesen előállítanak.

BUTORAIM

57. 20-40.

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

Villanyvilágítás. Aranyosmaróth nagyközség bevezeti a villanyvilágítást. A képviselőtestület beható mérlegelés után *Pető* Albert vállalkozó ajánlatát fogadta el.

Leugrott a robogó vonatról. Lódunka János nyitraivánkai néma koldus e hó 4-én reggel Nyitráról Ivánkára akart utazni. De az érsekújvári vonat helyett a galgóci vonatra szállt fel. A tévedést későn vette észre. A nyitrai izraelita temetőnél merész tette szánta el magát. Leugrott a robogó vonatról. Az ugrás vesztét okozta. Fején súlyosan megsérült. A vasúti személyzet a szerencsétlen embert beszállította a kórházba.

Rossz szomszédság vége. M. P. honvédőrmester családjával a Váralja-utcában bérelt lakást. Ugyanott lakik Farman Mária 19 éves leány. Az őrmester cselédje és a leány között állítólag gyakoriak a surlódások. Aug. hó 3-án este fél 8-kor szintén nagy ribillió volt az udvarban. Az őrmester a vita hevében kardot rántott és súlyos csapást mért a leány fejére. A sérültet orvosi segítségben kellett részesíteni.

Vak tüzi lárma. Aug. hó 4-én rémes kűrtjelzés verte fel Törökkapu-tér és a Rákóczi-út lakóit. Verő-féle gépgyár irányában a vasúti sínek közelében egy trágyadomb ismeretlen okból kigyulladt. A lángok magasra felecsaptak. Az emberek egymásnak adták a szót, hogy a gépgyár áll lángokban. A tűzoltóság csakhamar meggyőződött róla, hogy alaptalan volt a nagy ijedelem. A tüzet egy hordó vízzel teljesen eloltották.

A bútorrojt körül. Neumann József nyitrai kereskedő elpanaszolta a rendőrségen, hogy P. J. kárpitos július hó folyamán megjelent üzletében és bútorrojt díszet kért tőle egy jónévi nyitrai ügyvéd részére. Neumann kiadta neki az árút, de időközben megtudta, hogy a kárpitos az ügyvéd nevét csak ürügyül használta fel, hogy pénz nélkül árúhoz juthasson. Minthogy a kárpitos a rojt árát mindeztideig nem fizette, Neumann feljelentést tett ellene.

Baleset. Aug. hó 7-én délelőtt a Ferenc József-úton egy *Plechó* János nevű epileptikus ember összeesett. A szerencsétlen ember fejét vitt a vállán, amely esés közben véres sebet ejtett az összerogyott beteg homlokán. A járókelők szedték fel az útról s bevitték a közeli gyógyszerterába, ahol bekötötték sebeit és beszállították a kórházba.

Közgazdaság.

Gazdasági kultúra és műtrágyafogyasztás. Pozsonymegye jár elől gazdasági kultúrában, a melyet nyomon követ *Nyitra*, Moson, Fejér, Győr, Komárom, Bars-megye. Ezekben a megyékben van a legbelterjesebb gazdálkodás, ezeknek termései a legnagyobbak. S ha az egyes megyék szántóföld területét összehasonlítjuk műtrágya fogyasztásukkal, azt találjuk, hogy Pozsonymegye a múlt évben elhasznált 46 és fél kiló szuperfoszfátot holdanként, *Nyitra* 33, Moson, Fehér 27—27 kilogrammot, Komárom 24 kgr. átlaggal szerepel. Ellenben Maramaros, Udvarhely, Hunyad, Csik stb. megyék holdanként egy klgrammot sem használnak, de természetesen is messze mögötte marad amazoknak. A gazdaságilag előrehaladt vármegyék nemesak sok szuperfoszfátot fogyasztanak egyik évről a másikra, hanem fogyasztásuk emelkedik, így Pozsony egy év alatt holdankénti átlagban nyolc kilóval emelkedett. S mit bizonyít ez? Kétségkívül azt, hogy a hol egyszer a műtrágya terméshozó tulajdonságát fölismerték, ott a fogyasztás évről-évre nagyobb, csak a hol a gazdasági közönyből nem lehet felrázni a népet, ott nincs érdeklődés.

Zoboron

Mártonvölgy dűlőben közvetlen Kállay ügyvéd szomszédságában

78. sz. szőlőtelek

megfelelő lakó épületekkel és kis sétakerttel, szabadkézből

eladó!

Bővebb felvilágosítást NYITRÁN, Rév-utca 5. szám alatt Ruscák Győző egyedüli megbízottnál.

121 2-0

Négy középiskolát végzett

keresztény fiút gyakornoknak felvesz

96 7-0

Huszár István könyvkereskedése Nyitra.

Hirdetmény.

A nyitrai székeskáptalan gondnoksága alatt álló a következő pályázatok hirdettetnek:

- a) **a zsolnai árvaházban két üres alapítványi hely.** Pályázhatnak csakis árva fiúk és leányok.
- b) **A nagyszombati Orsolya-szűzek intézetében a Bartakovics-féle családi alapítványon 2 hely a leányok számára. — Pályázati határidő aug. 20.**

126. 1-1.

A nyitrai káptalan.

13509/913.

„Kiadmány.”

Hirdetmény.

A nyitrai kir. törvényszék ezennel közhírré teszi, hogy a Magyar északnyugati h. é. vasut részvénytársaságnak, a Kisandacs—Lakácsi vasuti állomás kibővítésének céljaira Kisandacs község határában kisajátított területek kártalanítási ügyében a kártalanítási eljárás foganatosítására határidőül 1913. augusztus 12. napjának délelőtti 8 óráját a helyszínén Kisandacs község házához tűzte ki.

Erről az érdekelt s netán ismeretlen tartózkodású feleket oly hozzáadással idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó határozat hozatalát gátolni nem fogja.

Nyitra 1913. évi július hó 22-én kir. törvényszék mint birtokbiróság. Kiadta: Nyék-hegyi kt. elnök s. k. Havas kt. bíró előadó s. k.

A kiadmány hitelül:

Kirchner
kezelő.

121. 3-3.

Gyakornok,

avagy **irnok**, az úrményi körjegyzőségnél (Nyitra m.) szeptember hó 1-étől alkalmazást nyer. Javadalma: 800 korona évi fizetés és ágy-neműn kívül egy butorozott szobából álló lakás. — A pályázni óhajtok okmányait :: az alulírtokhoz küldjék. ::

124. 1-2.

Rényi László, körjegyző.

Geschäftszahl A IV. 100/13/12.

Aufforderung an die Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger eines Ausländers.

Am 2. Feber 1913. ist der nach Felső-Köröskény, Komitat Neutra in Ungarn, zuständige ungarische Staatsbürger namens Franz Zachar, gewesener Tagelöhner zu letzt Wien XVII. Bezirk, Sautergasse 10 wohnhaft gewesen, Wien XVII. Klemenshofbauerplatz 12 woselbst er sich zu vorübergehendem Aufenthalt befand ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorben.

Gemäss §§ 137, 138 kais. Pat. v. 9. August 1854 R. G. Bl. Nr. 208 werden alle Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger, die österreichische Staatsbürger oder hierlands sich aufhaltende Fremde sind, aufgefordert, ihre Ansprüche an den Nachlass längstens bis **20. Mai 1903** beim gefertigten Gerichte anzumelden, widrigens der Nachlass ohne Rücksicht auf diese Ansprüche an die ausländische Behörde oder eine von dieser legitimierte Person ausgefolgt werden kann.

Zugleich werden gemäss § 140 kais. Pat. vom 9. August 1854 R. G. Bl. Nr. 208 mit Rücksicht darauf, dass die hierlands befindlichen Erben um die Vornahme der Verlassenschaftsabhandlung durch die österreichische Gerichtsbehörde angesucht haben, die allfälligen auswärtigen Erben und Vermächtnisnehmer aufgefordert, ihre Ansprüche in der gleichen Frist anzumelden und bekannt zu geben, lass sie die Abtretung an die ausländische Behörde verlangen, widrigens, wenn letztere nicht selbst die Abtretung verlangt, die Abhandlung hierlands und zwar mit den sich meldenden Erben allein gepflogen würden.

Hernals-Wien am 5/3. 1913.

**K. k. Bezirksgericht
Hernals-Wien
Abteilung IV.**

118 3-3

Legujabb divatú hajpótlékok, vendég hajak, hajfonatok, hajbetétek, fűrt-chignonok és transformációk készülnek s kész állapotban is a legolcsóbban kaphatók

107. 7-10.

**GOMBÁRIK ISTVÁN
FODRÁSZ-ÜZLETÉBEN NYITRÁN,
TÓTH VILMOS-UTCA 29. SZÁM.
Egy fiu tanulónak felvétetik.**

Megérkeztek:

világos Raffia, angol Kékkő

Friss ásvány vizek	Friss ementáli sajt
Friss gyógyvizek	Kerti és virágmagvak
Friss szalámi	Friss salátaolaj
Friss teavaj	Friss uborka fűszeres
Friss lipthói juhturó	Friss borecet izletes

Magy. kir. központi mintapince borai:

I üveg tokaji asszú	K 5.-
I " tokaji asszú	" 4.-
I " tokaji asszú	" 2.-
I " Görög asszú	" 2.40
I " Kulacs bor	" 1.80
I " egri vörös	" 2.40
I " Ménési vörös	" 2.-
I " Ermelléki vörös	" 1.60
I " Ermelléki fehér	" 1.50
I " Kisbéri fehér	" 1.50

Finom zaborhegyi üveg borok:

I nagy üveg Zabori asztali	K 1.-
I " " Zaborgyöngye	" 1.30
I " " Zabori rizling	" 1.30
I " " Burgundi vörös	" 1.40

Üres saját palackokat 10 fill. visszaveszek.

**Pécs Ede
kereskedő és szálló birtokos
Nyitrán.**

92. 18-52.

Igen tisztelt Nagysád!

Van szerenésém becses tudomására hozni, hogy a mostani bécsi bevásárlás alkalmával sikerült nekem különféle minőségben és dús választékban a legutolsó parisi divatnak megfelelő

női kalap raktárt

nagyon mérsékelt áron megszerezni. Szíves pártfogását kéri

Spanyár A.

120 2-0 Telegdy-utca 4. szám alatt.

Tanulónak felvétetik

**Kubányi István
drogériájában**

egy, lehetőleg 4 középosztályt végzett, jó házból való ifjú tanulónak felvétetik.

114 6-0

Tanulónak felvétetik

Adametz Alajos kárpitos-mester

Nyitra, Tóth Vilmos-utca 15.

Elvállalok a szakba vágó bármily munkát jutányos áron. - Jávításokat lelkiismeretesen végzem. Több éven át nagyobb városokban - Teschen, Bécs, stb. - szerzett tapasztalataim folytán a legkényesebb igényeket meglelégedésre kielégíthetem. Egyszerű levelező-lapon való meghívásra a helyszínére - rövid időn belül - utazom. A nagyrebecsült közönség szíves pártfogásáért esedezem, maradok kiv. tisztelettel

Adametz Alajos, kárpitos.

141. 25-26.

**Nem lesz többé nedves lakás!
Nem lesz többé nedves pince!**

mert a „BIBER“ absolut vízhatlan szigetelő lehetővé teszi mindennemű nedves és víz-állásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

Megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

„BIBER“

-rel bármely kőműves végezhet szakszerű és tartós szigetelést.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad a „BIBER-MŰVEK“ egyedárusítója:

**Bäck Márk és Fiai, Nyitrán,
fakereskedő cég.**

123. 1-10

Még csak rövid ideig tart a hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS!

A confectio-osztály teljesen feloszlik. Női felöltők, kosztümök, aljak, blúzok és pongyolák **bámulatos olcsó, minden elfogadható árban kiárusítottak**

Fiú- és leányruhák, felöltők, kabátok még nagy választékban 50% áreszállítással kaphatók

Verebély Géza
uri és női divatárúházában, Nyitrán.

125. 1-4.

Intézeti kelengyék fiúk és leányok részére előírás szerint, elsőrendű kivitelben, jutányosan.

Nyitra 1913. aug. 10. Dr. Francisus Lijer

416 34 1879

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPÍRKERESKEDÉSBEN

SULGÁN ANDRÁS
nagy cipőraktára
Nyitra Vármegye-utca.

Ajánlja úri-, női- és gyermek-
cipőit többféle minőség-
ben mérsékelt áron.
Nagy választék.

50 22-0

Pontos és gyors kiszolgálás!!

WEIGL ANTAL
PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai
gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi
urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

**továbbá: reverendákat,
cimadákat, biretumokat,
mucetumokat, bundákat**

stb. izlésesen, pontosan és
a legjutányosabb áron.

**Vidéki rendeléseket pontosan és
a lehető leggyorsabban eszközöl.**

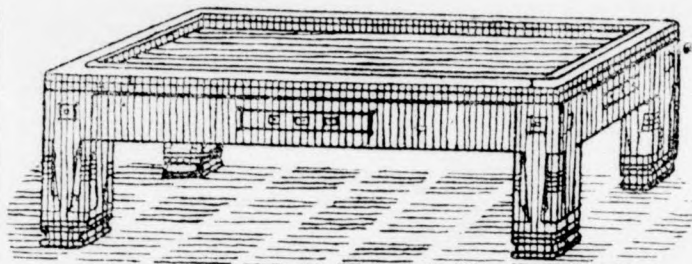
13. 30-52.

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE”
számára igen jutányos áron
felvétetnek Nyitrán, Huszár
István úr könyv- és papír-
kereskedésében, — ugyanitt
a lapra is elő lehet fizetni.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYÁRA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

186. 35-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Ujjtekeasztal készitést minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készítésű jég szekrényekből állandó nagy raktár. :: Készit: Gummi-betéteket, behúzásokat, lyukvarráásokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Uj és átalakított billard-asztalokat állandóan raktáron tartok.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEMPLOMABLAKOKAT

8. 32-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-
egyszerűbbtől a leggazdagabb
kivitelig jutányos árak mellett.

1909. évben készült munkák:

Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódsgái templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljai hely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Köhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Németprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

**Szines mintarajzokat díjmentesen küldök. :: ::
Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után.
Kívánatra költségmentesen a helyszínre utazom.**

Telefonszám 144. Telefonszám 144.
STÖCKER JENŐ PUSKAMŰVES
kir. törvényszéki hites fegyverszakértő
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 28. SZÁM.

Ajánlja a legmegbízhatóbb
elsőrangú vadászfegyvereit.
Képviselése: a **Cogswell &
Harrison London, Clab-
rough & Johnstone Bir-
mingham, J. Springer's
Erben** cs. kir. kamarai szál-
lítók **Wien, J. B. Rongé**

fiels Liège, Gustav Genschow & Co. Berlin világhírű gyártmányoknak.

Duplacsövű Lancaster vadászfegyver alsó kulccsal 34. — koronától, ugyanaz Toplever zárral (kakas közötti kulccsal) 42. — koronától feljebb. Browning seretes önműködő 5 lövetű fegyver cal. 12 és 16 öbben eredeti gyári áron 210. — korona.

„Steyr”, „Browning”, „Clement”, „Pieper” auto-
matikus 7 és 8 lövetű pisztolyok eredeti gyári
árakban: cal. 6-35 m/m 45 k, 7-65 m/m 50 k, 9 m/m
75 k. Revolverek 6 lövetű 5 k. Flobert fegyverek 14
kor.-tól, flobert pisztolyok 2.40 kor.-tól feljebb.

Azonkívül mindennemű fegyverek, vadászati és sportcikket, löszerek stb. nagy választékban. Fegyvereim általam pontosan vannak belőve, 2 évi jótállás minden fegyverért.
Töltött füstös és füstnélküli töltények minden öb nagyságban naponta frissen töltve. Kropatschek fegyver használt 8 lövetű cal. 11-24 korona.

Villany zseblámpák 2 kor. 40 fillértől, öngyújtók I. — koronától feljebb nagy választékban kaphatók.
137 48-52